2019

Aanvullende inzet MVS

SOW-ADV-19-00240
Versie 5 juli 2019

Stroomopwaarts MVS

Stroomopwaarts MVS

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
Kernboodschap 2
De inleiding 2
De huidige situatie 2
De gewenste situatie 4
Voorstel 5
Procesplaat 10
De financiële paragraaf 11
Evaluatie en verantwoording 13

Kernboodschap

In het Regionaal Bestuurlijk overleg (RBO) van 27 juni 2019 hebben de wethouders MVS aan Stroomopwaarts gevraagd met een voorstel te komen, gericht op het realiseren van een aanvullende bestandsdaling van het aantal uitkeringsgerechtigden. In deze notitie komen de voorstellen aan bod die tot de gevraagde bestandsdaling moeten leiden in de periode 2019 – 2020.

De inleiding

Deze vraag kwam voort uit een eerdere vraag vanuit Vlaardingen. In 2018 is het uitkeringsbestand in Vlaardingen (in verhouding) minder gedaald dan in Maassluis en Schiedam. Naar aanleiding hiervan is in het RBO gesproken over de mogelijkheid om het overschot op het BUIGbudget 2019 inzetten om een extra impuls te geven aan het verlagen van het uitkeringsbestand in 2019 / 2020. De inzet moet gericht zijn op duurzame uitstroom.
Dit betekent dat er ook aandacht moet zijn voor ondernemers; wat hebben zij nodig om een extra stap te kunnen zetten en een aandeel te leveren in de opgave om mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt een plek te bieden.

Daarnaast is de interne doelstelling voor Stroomopwaarts dat deze aanvullende inzet ook moet leiden tot (verdere) procesoptimalisering. Denk hierbij aan het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende teams en units en, waar mogelijk, het verbeteren van werkprocessen.
Daar waar de inzet succesvol blijkt te zijn, zal gekeken worden hoe dit geïmplementeerd kan worden in de reguliere aanpak van Stroomopwaarts MVS. Hiervoor is het van belang dat de aanvullende inzet goed vastgelegd en gemonitord kan worden.

Aan Stroomopwaarts is gevraagd om op korte termijn met SMART geformuleerde voorstellen te komen, die leiden tot het behalen een aanvullende bestandsdaling. Het gaat hier om incidentele aanvullende inzet: aanvullend op de bestaande ambitie 2019 en 2020. Immers er wordt incidenteel geld beschikbaar gesteld.

De huidige situatie

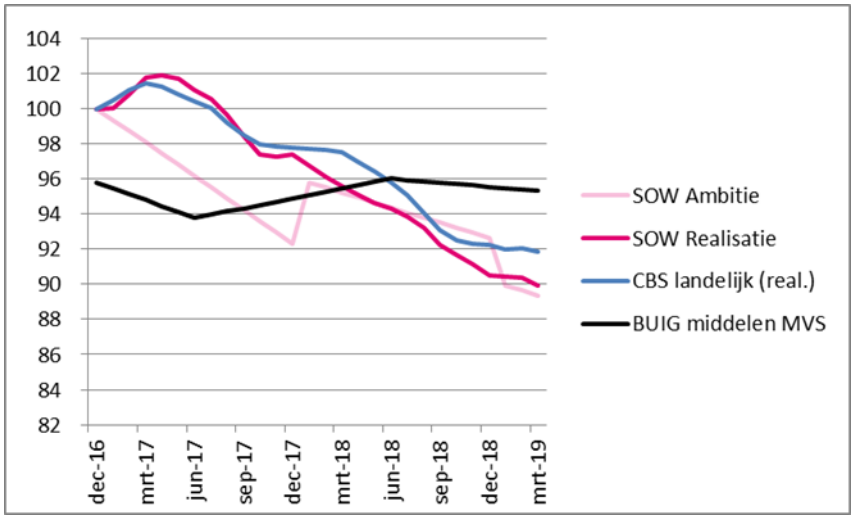
Voor 2019 is de onderstaande ambitie vastgelegd. Ten opzichte van de eindstand 2018 moet het uitkeringsbestand in de drie gemeenten in 2019 met (minimaal) 240 uitkeringen dalen, om eind 2019 te voldoen aan de ambitie van 5471 uitkeringen. Voor 2020 is de ambitie uitgesproken om verder te dalen naar 5321 uitkeringen.

Stroomopwaarts MVS

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Ambitie tabel 2020 (uitkeringen)				
Eindstand 2018 (werkelijk) *	805	2.400	2.506	5.711
Eindstand 2018 (prognose)	819	2.388	2.637	5.844
Uitgangspunt unitplan 2019 aangepast	**805**	**2.400**	**2.506**	**5.711**
Instroom 2019	192	622	666	1.480
Aanpassing op ervaring 2018 (verschuving)	-36	-118	-126	-280
	156	504	540	1.200
Uistroom 2019	228	719	773	1.720
Aanpassing op ervaring 2018 (verschuiving)	-36	-118	-126	-280
Aanpassing op ervaring 2018 (achterblijven uitstroom VI)	-3	12	-9	0
	188	613	638	1.440
Eindstand 2019 aangepast	**772**	**2.291**	**2.408**	**5.471**
Gemiddeld 2019 aangepaste (was 5.724)	789	2.346	2.457	5.591

Op basis van de bestuursrapportage 2019-1 is het aantal uitkeringsgerechtigden ultimo april 2019 5.673.

Als we naar het huidige uitkeringsbestand kijken, dan zien we dat we in 2019 aanvankelijk zijn gestart met een daling. Vanaf maart is er een stabilisering in het bestand ingezet, dit resulteert erin dat het uitkeringsbestand ultimo mei 2019 met 41 uitkeringen is gedaald ten opzichte van eind 2018.

Concreet betekent dit dat het bestand nog met minimaal 199 uitkeringen moet dalen om de oorspronkelijke ambitie uit de Begroting 2019 (5471) te halen. Hier zal extra aandacht uitgaan naar de lokale situatie.

De gewenste situatie

In een werkgroep met consulenten en teammanagers vanuit de units Instroom, O&U en het WLB is nagedacht wat er ingezet kan worden om het uitkeringsbestand sneller te laten dalen.

Daarbij is rekening gehouden met de actuele situatie, namelijk dat met de inzet binnen de huidige formatie van Stroomopwaarts, de daling van het bestand minder snel gaat dan vooraf begroot en ook niet in alle drie gemeenten gelijk op gaat. Met name Vlaardingen loop achter op het behalen van de ambitie 2019.

De afgelopen periode is zichtbaar geworden dat de huidige ambitie voor 2019 al zeer scherp is. De inwoners die zich melden aan de Poort voor een uitkering hebben in veel gevallen multi-problematiek. De afstand naar werk groter is hierdoor groter. Het realiseren van een bestandsdaling (uitstroom richting werk) wordt hiermee dan ook steeds complexer.
Het vraagt veel zorg en tijd om enerzijds de cliënten klaar te stomen voor werk en anderzijds de ondernemers 'warm' te krijgen voor deze doelgroep.

Voorstel

Via een zestal voorstellen, die er gezamenlijk voor moeten zorgen dat het totale uitkeringsbestand MVS ***met 50 aanvullende zal afnemen*** *in de periode 2019 – 2020 (ten opzichte van huidige ambitie[1]).*
Tevens zal worden ingezet op ***activering van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt****. Het effect hiervan wordt zichtbaar in een verschuiving van het aantal cliënten vanuit Klantgroep 4 naar Klantgroep 2.*
Tenslotte is er ook aandacht voor de omgeving, wat is nodig om ***ondernemers mee te krijgen in de opgave om deze doelgroep aan het werk te krijgen****.*

Door middel van een zestal voorstellen moet het uitkeringsbestand MVS in de periode 2019 – 2020 met 50 uitkeringen aanvullende dalen ten opzichte van de huidige ambities (Begroting 2019 en 2020). De verwachting is dat een vijfde (=10) van de aanvullende daling in 2019 plaats zal vinden. Het resterende deel (=40) zal in 2020 gerealiseerd worden.
Concreet betekent dit het volgende voor het uitkeringsbestand MVS:

- **Ultimo 2019** een uitkeringsbestand van maximaal **5461**
- **Ultimo 2020** een uitkeringsbestand van maximaal **5271**

Streven is om de aanvullende inzet vanaf 1 oktober 2019 operationeel te hebben. De startdatum is nog onder voorbehoud in verband met besluitvormingsproces binnen de gemeenten en definitieve opdrachtverstrekking vanuit Maassluis, Vlaardingen en Schiedam aan Stroomopwaarts.

Om 1 oktober 2019 van start te kunnen gaan dient de opdrachtverstrekking uiterlijk 1 september 2019 plaats te vinden.

[1] Per gemeente komt dit neer op een extra daling van: 7 Maassluis, 21 Vlaardingen en 22 Schiedam

De voorstellen zijn gericht op een meer intensieve aanpak van de doelgroep, wat met behulp van aanvullende formatie en/of budget gerealiseerd kan worden. Ervaring leert dat door een intensievere aanpak (o.a. de klant vaker zien), er meer resultaat wordt geboekt. Enerzijds doordat de klant uitstroomt naar werk, anderzijds doordat via handhaving onrechtmatigheden (fraude gevallen) zichtbaar worden. Daarnaast is een van de voorstellen gericht op investeren in de techniek, om hiermee werkgevers in deze branche aan Stroomopwaarts te binden en tevens een breder aanbod naar duurzame arbeid te bereiken.

Onderstaand de zes verschillende voorstellen die moeten leiden tot de aanvullende bestandsdaling van 50 uitkeringen. Om dit te bewerkstelligen richten de voorstellen zich op het gehele proces. Dat wil zeggen het beperken van de instroom, het ontwikkelen van de cliënten en het vervolgens stimuleren van de uitstroom. Tevens is er over de gehele linie aandacht voor de rechtmatigheid.

De voorstellen zijn in volgorde van voorkeur (voor inzet) vanuit Stroomopwaarts weergegeven. Bij het bepalen van de voorkeursvolgorde is rekening gehouden met de volgende criteria:

- Is het voorstel innovatief
- Kans van slagen (qua uitstroom) in combinatie met duurzame uitstroom
- Kosten van het voorstel

Bij elk voorstel is kort weergeven wat het voorstel inhoud, wat de kosten van het voorstel zijn, wat de verwachte extra uitstroom is en waarom dit niet binnen de huidige formatie kan worden uitgevoerd (wat maakt het gaat om een aanvulling op de basisdienstverlening).

Voorstel	Inhoud	Kosten	Verwachte extra uitstroom	Extra ten opzichte van de basisdienstverlening
Werkleerlijn Metaal en Techniek	Ondernemers uit de Metaal en Techniekbranche hebben behoefte aan technisch geschoolde arbeiders. Door te investeren in een Werkleerlijn Metaal en Techniek kunnen we lokale technische ondernemers aan ons	€ 87.000 2019 70.000	Extra daling uitkeringsbestand: 6	Extra is de investering die wordt gebruikt om de juiste infrastructuur intern vorm te geven. Deze infrastructuur bestaat onder meer uit de aanschaf van machines en gereedschappen

	binden. Via de Leerlijn kunnen cliënten een praktijkcertificaat behalen. Werkgevers committeren zich aan de voorkant van het traject door de cliënten die de opleiding met goed gevolg hebben doorlopen, een baan aan te bieden. Hierdoor leidt de investering op termijn tot een (continue) duurzame uitstroom. De inzet van jobcoaching, om de kandidaten, te begeleiden is hierbij noodzakelijk. Aan de voorkant van het traject zijn afspraken gemaakt met werkgevers over het in dienst nemen van de kandidaten na het doorlopen van de leerlijn. Hiermee levert de investering uiteindelijk duurzame uitstroom op. Tevens zal de inrichting van een professionele opleidingsruimte t.b.v. de Leerlijn een nauwe samenwerking met lokale technische ondernemers en het regionale onderwijs opleveren.	2020 € 17.000		om de Werkleerlijn in te richten. Extra is ook dat het onderwijs (V)MBO hieraan mee gaat doen. Hierdoor kunnen kandidaten zonder startkwalificatie na het volgen van de leerlijn op termijn alsnog doorstromen naar het reguliere onderwijs i.c.m. werk. Onze verwachting is dat dit zorgt voor duurzamere uitplaatsingen van de doelgroep. Ook verwachten wij dat werkgevers deze inmiddels gekwalificeerde medewerkers, die waardevol zijn geworden voor hun organisaties, duurzaam in dienst zullen houden, ook ten tijde van een economische neergang. Om deze duurzame uitplaatsingen te realiseren zal ook een jobcoach worden ingezet (om kandidaten zowel te begeleiden naar als tijdens werk bij een reguliere werkgever). Dit is een **innovatief voorstel**: het is een eenmalige investering om deze leerlijn duurzaam te kunnen inzetten (voor een langere periode!).
Intensivering van begeleiding WLB trajecten	Een intensievere begeleiding tijdens de WLB trajecten. Met de huidige capaciteit is er een beperkt aantal contactmomenten tussen de consulent en de cliënt tijdens een WLB traject. Met de aanvullende inzet	€ 162.000 2019 € 40.500	Extra daling uitkeringsbestand: 10	Binnen de basisdienstverlening valt dat er een drietal voortgangsgesprekken zijn in een WLB traject: bij de start van het traject, na 1 maand en na 3 maanden. Deze

	worden Vlaardingse cliënten wekelijks begeleid bij sollicitatie activiteiten. De verwachting is dat dit intensieve contact er voor zorgt dat er meer mensen uitstromen.	2020 € 121.500		voortgangsgesprekken zijn erop gericht om de ontwikkeling van de cliënt op de werkplek te bespreken en de inzet van andere instrumenten zoals trainingsaanbod te bepalen. De aanvullende inzet is gericht op een verdieping van de basisdienstverlening door middel van gerichte sollicitatiebegeleiding waarbij gekeken wordt op welke vacatures een cliënt solliciteert en hoe ze solliciteren. Het gaat het om het **inbrengen van nieuwe onderdelen in bestaande aanpak**! (=pilot). *Wanneer dit werkt, dan kijken of en zo ja hoe dit kan worden geïmplementeerd in de reguliere aanpak.*
Signaal gestuurde fraudebestrijding	Er zal een pilot worden gestart met het toepassen van data-science. Door slimmer gebruikt te maken van data-analyse wordt gekeken of dit leidt tot het gerichter opsporen van (meer) fraude. Wanneer deze pilot blijkt te werken, zal de aanpak vanaf 2020 meegenomen worden in de reguliere fraudeaanpak van Stroomopwaarts MVS breed. De verwachting is dat het gericht kijken naar fraude signalen, via data-science, zal leiden tot meer	€ 118.000 2019 € 40.000 2020 € 78.000	Extra daling uitkeringsbestand 13	De functie data analist/ het toepassen van data science is nieuw voor Stroomopwaarts. Dit is een **innovatief** voorstel: nieuwe wijze van fraude-aanpak. Indien de beoogde resultaten behaald worden, kijken of dit structureel kan worden ingezet (wel formatie voor nodig).

	terugvorderingen en/of beëindigingen van de uitkering.			
Intensieve aanpak Klantgroep 4	Aanpak gericht op het spreken van alle cliënten uit Klantgroep 4. Daar waar mogelijk zal een assessment volgen, waarna er gestart kan worden met een traject (richting doorstroom Klantgroep 2 of direct betaald werk). De intensieve aanpak moet leiden tot een beter beeld en activering van de cliënten in Klantgroep 4. Naar verwachting zal de aanpak zorgen voor een doorstroom richting Klantgroep 2 (voor wie die mogelijk is). Tevens zorgt intensiever contact voor een betere screening op mogelijke fraude gevallen.	€ 167.000 **2019** € 27.000 **2020** €140.000	Zorgt voor activering van klantgroep 4 (205 personen)	De huidige formatie is ook in staat om dit voor elkaar te krijgen, maar in een langere periode. Wanneer er korte slagen gemaakt moeten worden, is het goed om hierop in te zetten. Winst is dus vooral tijdwinst. **Aanvulling op bestaande aanpak (tijdswinst).**
Inzet RWO aan de Poort	De RWO (Re-integratie Werk Overeenkomst) wordt aan de Poort ingezet als inkomensvoorziening. Hierdoor hoeft er geen beroep te worden gedaan op een uitkering. Momenteel wordt de RWO alleen voor jongeren inzet. Als aanvullende inzet, zal dit instrument ook voor de doelgroep 27+ worden ingezet. Door de RWO aan de Poort in te zetten wordt beperking van de instroom in de uitkering verwacht. De RWO draagt hiermee bij aan duurzame uitstroom (c.q. preventie van instroom).	€ 111.600 **2019** € 111.600 **2020** € 0	Minder instroom in het uitkeringsbestand: 5	Gezien budget is er momenteel voor gekozen om de RWO alleen in te zetten voor de doelgroep jongeren. Het verruimen van de doelgroep is de ‘extra’ ten opzichte van de reguliere aanpak. **Dit betreft een aanvulling op de bestaande aanpak (verbreden doelgroep)**
ABC-trajecten	Een groep van ca. 95 cliënten uit Klantgroep 1 en 2, wordt opgeroepen en krijgt de keuze uit een tweetal banen (optie A of B). Bij acceptatie van een baan, wordt een jobcoaching ingezet om te zorgen dat deze persoon ook duurzaam uitstroomt. Wanneer de cliënt niet aan het werk wil (optie C), zal direct een maatregel traject	€ 319.000 **2019** € 59.000	Extra daling uitkeringsbestand: 16	We hebben op het moment geen ABC-traject draaien. De ervaringen uit het vorige ABC-traject zullen uiteraard meegenomen worden in dit traject. Dit is geen onderdeel meer van de

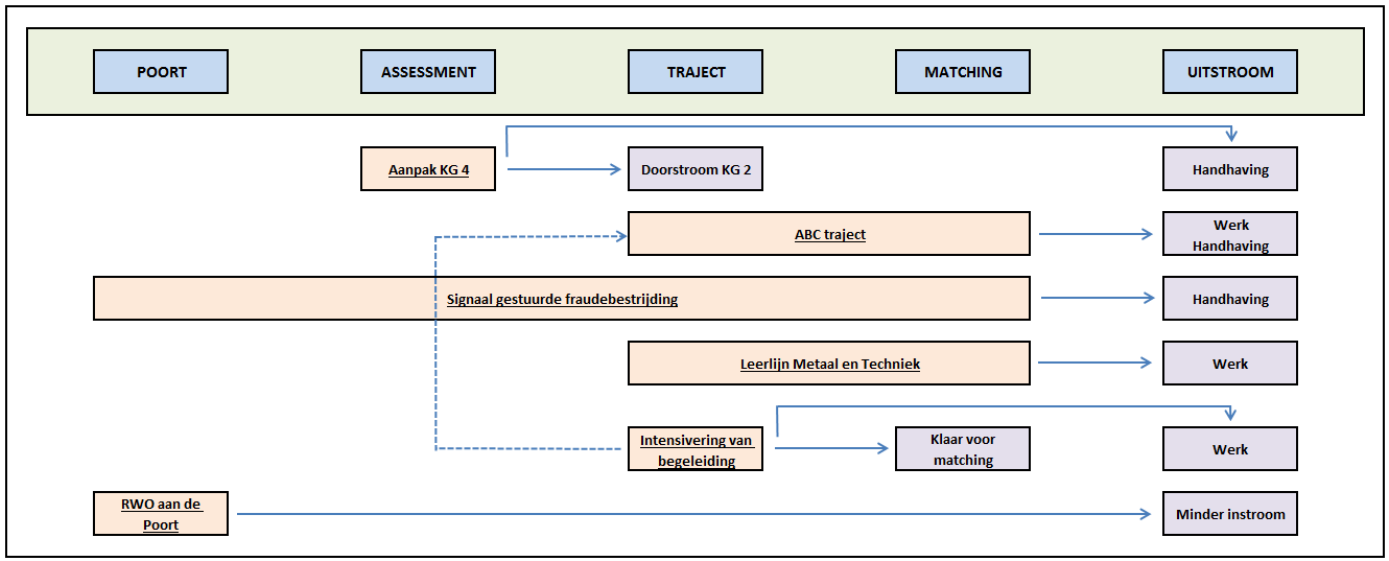
	worden gestart. Deze intensieve aanpak moet leiden tot aanvullende (duurzame) uitstroom uit de uitkering.	2020 € 260.000	basisdienstverlening (geen formatie). Wordt specifiek ingezet om de extra ambitie te bereiken.

Het merendeel van de aanvullende inzet is gericht op het realiseren van meer uitstroom richting werk. Voor een groot deel van de doelgroep geldt echter dat zij al enige tijd zonder werk hebben gezeten. Om aan de 'achterkant' van het proces genoeg passende banen gereed te hebben, zullen ondernemers enthousiast gemaakt moeten worden voor deze doelgroep.

Via extra formatie op het accountmanagement kunnen ondernemers de voordelen worden getoond en kunnen zij geholpen worden bij het inpassen van deze mensen binnen hun bedrijf. De extra formatie op accountmanagement is meegenomen in de bovengenoemde voorstellen.

Procesplaat

In onderstaande procesplaat zijn de voorstellen ingetekend binnen het reguliere proces van Stroomopwaarts. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt op welke plek het voorstel zicht bevindt binnen het proces en hoe de voorstellen onderling samenhangen. Daarnaast wordt via de procesplaat aangegeven waartoe het voorstel moet leiden (doorstroom, werk of handhaving).

De financiële paragraaf

Onderstaand een opsomming van de zes voorstellen. De kosten zijn verdeeld over 2019 en 2020. Zichtbaar wordt dat de kosten van de totale aanvullende inzet voor 2019 en 2020 **964.600 Euro** bedragen. Indien alle drie gemeenten akkoord gaan, zullen de kosten op basis van de verdeelsleutel worden verdeeld over de drie gemeenten en zal de inzet worden meegenomen in de eerstvolgende begrotingswijziging (voor zowel 2019 als 2020).

	kosten		2019	2020
Werkleerlijn Metaal en Techniek	€ 87.000		€ 70.000	€ 17.000
Intensivering van begeleiding WLB trajecten	€ 162.000		€ 40.500	€ 121.500
Signaalgestuurde fraudebestrijding	€ 118.000		€ 40.000	€ 78.000
Intensieve aanpak klantgroep 4	€ 167.000		€ 27.000	€ 140.000
Inzet RWO aan de Poort	€ 111.600		€ 111.600	€ 0
ABC trajecten	€ 319.000		€ 59.000	€ 260.000
	€ 964.600		€ 348.100	€ 616.500

Uitgangspunt dat zowel het rendement als de kosten volgens de kostenverdeelsleutel wordt verdeeld over de gemeenten.

Kostenverdeelsleutel Nieuw		Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
		16,09%	38,37%	45,54%

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal
in 2019	€ 56.009	€ 133.566	€ 158.525	€ 348.100
in 2020	€ 99.195	€ 236.551	€ 280.754	€ 616.500
	€ 155.204	€ 370.117	€ 439.279	€ 964.600

Naar verwachting zal het totale uitkeringsbestand uiteindelijk (in de periode 2019 / 2020) met 50 uitkeringen aanvullende dalen (ten opzichte van de oorspronkelijke ambitie).

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
in 2019	2	4	5
in 2020	6	15	18
	8	19	23

Rendement van de aanvullende inzet

Het gaat in totaal om 5 personen minder instroom, 73 uitstroom (fulltime en parttime) en naar verwachting 205 personen die worden geactiveerd. Naar verwachting zal het totale uitkeringsbestand uiteindelijk (in de periode 2019 / 2020) met 50 uitkeringen extra dalen (ten opzichte van de oorspronkelijke ambitie).

Verwacht effect op de inkomensvoorziening bij deze extra investering, is een daling van de verstrekkingen in 2019 van circa € 0,01 miljoen en voor 2020 € 0,79 miljoen. De conclusie zou dan zijn dat deze investering binnen de BUIG middelen kan worden gedekt, als deze niet gaat dalen. Innovatie is nodig om de ontwikkelingen binnen de BUIG voor te zijn, zodat de uitgaven structureel binnen de rijksmiddelen blijven.

Naast het financiële effect, is er ook een maatschappelijk effect om meer mensen naar werk (fulltime of parttime) te begeleidden. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het effect van werk meer betekent dan het enkel hebben van een dagritme. Werkervaring opdoen bij een (regulier) bedrijf leidt tot sociale verbinding en persoonlijke ontwikkeling. Dit draagt bij aan zelfredzaamheid. Daarnaast is werk niet alleen voor een persoon met een afstand tot de arbeidsmarkt van groot belang, ook de omgeving, zoals het gezin / de familie ervaart de impact ervan.

Deze maatschappelijke effecten zijn niet in ''euro's" te berekenen, maar daardoor niet minder relevant.

Risico's

Risico's bij dit voorstel is dat de huidige ambitie al onder druk staat (zoals in de maandelijkse bestandsoverzichten is te zien).

Stroomopwaarts zal inzichtelijk moeten maken in hoeverre de aanvullende inzet bijdraagt aan het verlagen van het uitkeringsbestand en daarnaast moeten inzetten op het behalen van de reguliere ambitie voor 2019 en 2020.
Het risico is dat de effecten vertragen door een langere implementatie periode.

Evaluatie en verantwoording

Het registreren van de aanvullende inzet is van groot belang voor de evaluatie en verantwoording. De evaluatie is intern gericht en moet Stroomopwaarts inzicht geven in wat het effect is geweest van de aanvullende inzet. Wanneer blijkt dat een andere (intensievere) manier van werken succesvol is gebleken is het streven deze aanpak te integreren in de reguliere werkwijze.

Verantwoording is extern gericht. Door middel van de maandelijkse rapportage op het uitkeringsbestand en de periode bestuursrapportages zal Stroomopwaarts rapporteren over de beoogde bestandsdaling als gevolg van de aanvullende middelen die beschikbaar zijn gesteld.

MVS:
De voortgang meenemen in de bestaande rapporten, te weten:

- Maandelijks uitkeringsbestand (daarop zichtbaar of de (aanvullende) ambitie wordt gehaald);
- Externe P&C documentatie o.a. Bestuursrapportages, hierin aandacht besteden aan de aanvullende inzet (incl. verschuivingen in klantgroep 4).